

Miljø- og
Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000- plejeplan

for lysåbne naturtyper og arter
på Naturstyrelsens arealer
2. planperiode 2016-2021
i Natura 2000-område nr. 74, Husby Klit

Titel:

Natura 2000-plejeplan for lysåbne naturtyper og arter på Naturstyrelsens arealer.
2. planperiode 2016-2021 i Natura 2000-område nr. 74, Husby Klit

Udgiver:

Naturstyrelsen
Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl
www.nst.dk

År:

2017

Foto:

Peter Bundgaard Jensen

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

[xxxxx]

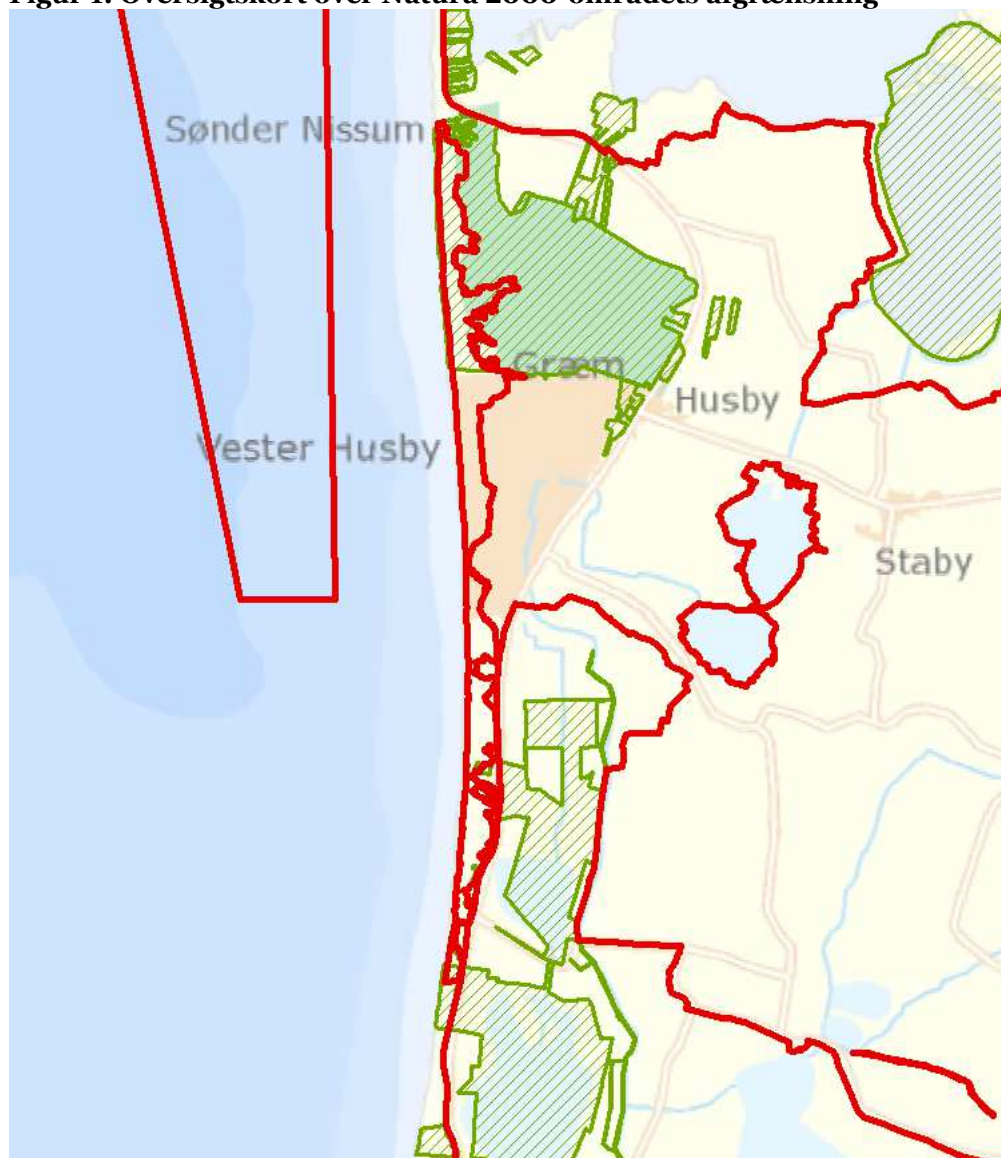
Må citeres med kildeangivelse.

1. Generelt

Der er 20. april 2016 offentliggjort Natura 2000-planer for 252 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N74, *Husby Klit* og vedrører Naturstyrelsens arealer på ca. 171 ha.

Figur 1: Oversigtskort over Natura 2000-områdets afgrænsning

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal

I denne plejeplan er indsatsen knyttet til de lysåbne naturtyper. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan. For supplerende læsning herom henvises til driftsplanen og det tilhørende Naturplejeark, som kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

Naturstyrelsen har udarbejdet et resumé af plejeplanen, som indgår i en kommunal Natura 2000-handleplan. Dette resumé er vedlagt som bilag 1.

Plejeplanen gælder for perioden 2016 -2021 og skal således senest være gennemført med udgangen af år 2021. Plejeplanen vil forsat være gældende efter 2021 og efterfølgende alene blive ajourført, når der foretages ændringer i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, ændringer i Natura 2000- eller driftsplanlægningen eller ændringer i øvrige forhold, der måtte give anledning til at ajourføre plejeplanen.

På baggrund af nærværende plejeplan udarbejdes et naturplejeark, der er et bilag til enhedens driftsplanlægning, hvor de specifikke plejetiltag vil være beskrevet på lokalitetsniveau, med bl.a. angivelse af naturtilstand, plejemål, plejetiltag, udløb og prioritering (tidsfølge).

Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensyn til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afreporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år.

I 2016-18 foretager Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) genkortlægning og tilstandsvurdering på alle arealer (lysåbne naturtyper og skovnaturtyper), og resultatet forventes at indgå i kommende basisanalyser for hvert enkelt område i 2019.

Få adgang til MiljøGIS overvågningsdata fra basisanalysen her:

<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=natura2000planer2h2014>

2. Områdebeskrivelse

Natura 2000-området består af et habitatområde. Mål og indsats for udpegningsgrundlaget for habitatområdet gælder kun for arealer inden for den pågældende udpegningsgrundlag. Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper: Hvid klit, grå/grøn klit, klithede. Natura 2000-planens målsætninger og indsatsprogram er væsentlige elementer i beskyttelsen af disse og af en generel sikring og forbedring af områdets naturværdier.

Området udgør en 14 km lang strækning langs den jyske vestkyst i området mellem Nissum Fjord og Vest Stadil Fjord. Husby Klit fremstår som et langstrakt og dynamisk bælte af kystklitformationer. Klitterne er stedvis under naturlig omdannelse på grund af havets erosion og vinden der omlejrer sandet, hvor dette er blottet. Området er karakteriseret ved forholdsvis store arealer af grå/grøn klit og klithede. Mosaikstruktur med flere klitnaturtyper blandet ind mellem hinanden er vidt udbredt i området. Natura 2000-området ligger i Holstebro og Ringkøbing-Skjern Kommuner og indenfor vanddistrikt Jylland og Fyn. En mere detaljeret områdebeskrivelse findes i basisanalysen.

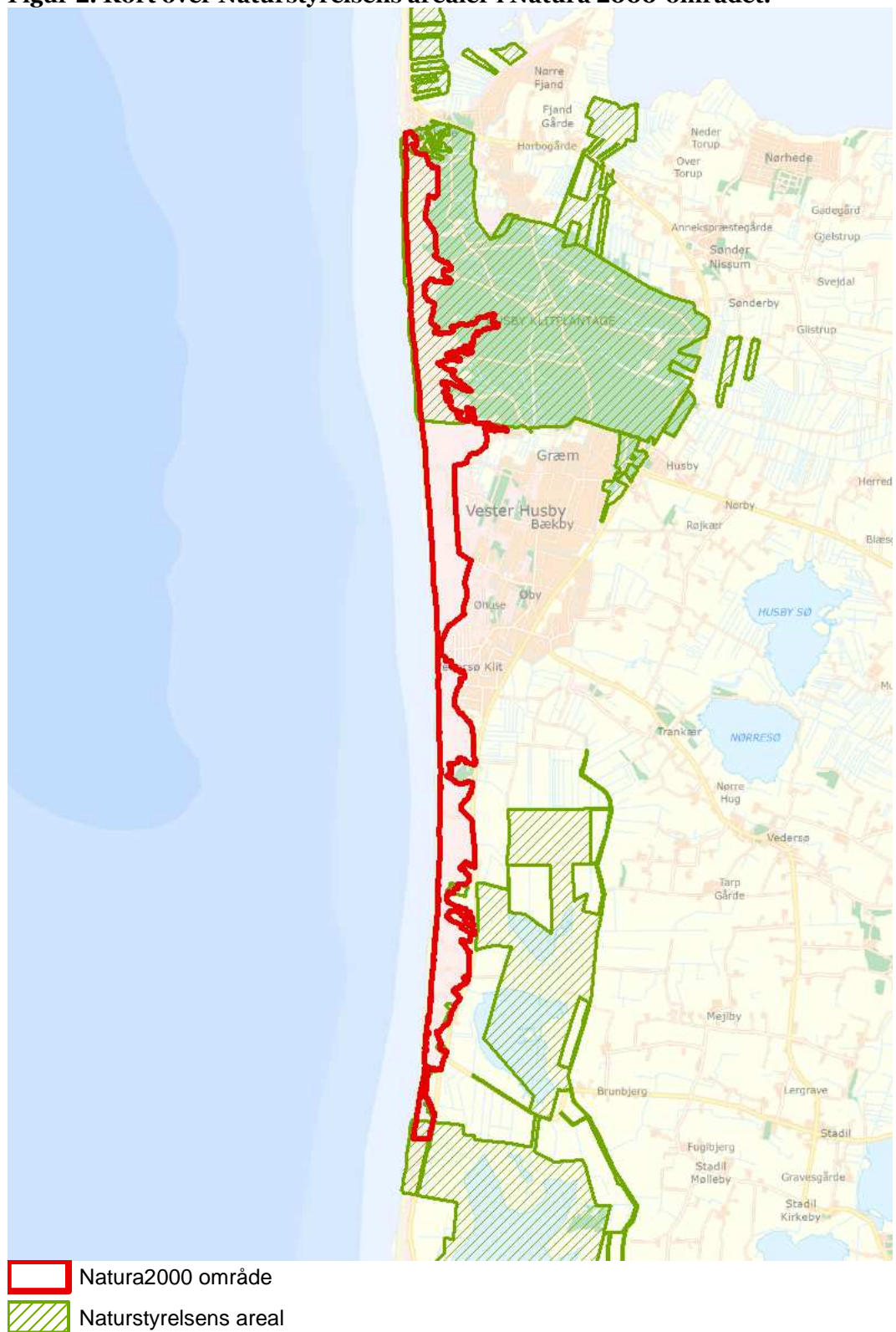
For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På SVANAs hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Indenfor N2000 området ejer Naturstyrelsen klitområdet mellem kystlinien og de skovbevoksede arealer i Husby klitplantage. Klitterne er karakteriseret ved stor dynamik, men tilgroning med uønskede fyrretræer er en vedvarende trussel. Området besøges årligt af mange turister, som både tiltrækkes af klitternes massive sandbjerge, men også af klitplantagens bagvedliggende læ.

Tabel a: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		
	Naturtype	Total
2130	Grå/grøn klit	42,2
2140	Klithede	71,6
2250	Enebærklit	0,1
2190	Klitlavning	1,9
2120	Hvid klit	32,8
2110	Forklit	2,6
2170	Grårisklit	4,1
I alt		155,3

Figur 2: Kort over Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området.

3. Status for gennemførelse og erfaringer fra 1. plejeplanperiode

Plejeplanen for 1. planperiode omfattede 2 plejetiltag hvilket omfattede bekæmpelse af invasive arter samt aktiv lukning af dræn og grøfter. Bekæmpelse af invasive arter har bestået i dels at fjerne den spredte opvækst af bjergfyr, klitfyr, sitkagran og hvidgran på et samlet areal på ca. 80 ha samt foretage en bekæmpelse af rynket rose på et samlet areal på ca. 17 ha (ca. 0,3 ha rynket rose).

Naturstyrelsen har gennemført en evaluering i form af en statusopgørelse og overvejelser om hvilke erfaringer, der kan drages af første planperiode. Med baggrund i denne evaluering kan Naturstyrelsen konkludere, at de planlagte indsatser er gennemført i plejeperioden for Naturstyrelsens arealer og at disse indsatser har bidraget positivt til opfyldelse af Natura 2000-planens målsætninger.

Tabel b: Status for gennemførelse af plejeplanens mål for 1. planperiode 2009-2015.

Gennemførte indsatser (antal)	1	Gennemførte indsatser (areal)	83 ha
Ikke-gennemførte indsatser (antal)	1	Ikke-gennemførte indsatser (areal)	2 ha

Tabel c: Oversigt over konkrete indsatser der ikke er gennemført med begrundelse

Natur type	Naturtype navn	Plejemål	Plejetiltag	ha	Begrundelse for manglende gennemførelse
2190	Klitlavning	Forbedring af hydrologi	Aktiv lukning af dræn og grøfter	2	Hydrologiindsatsen krævede en rydning af opvæksten af bjergfyr og klitfyr – denne rydning er i gang som led i LIFE projektet

Tabel X: Oversigt over ikke-planlagte indsatser der er gennemført, som gavner arter eller naturtyper i udpegningsgrundlaget.

Natur-type	Natur-typenavn	Plejemål	Plejetiltag	ha	Begrundelse for gennemførelse af ikke planlagt plejetiltag
2120; 2130; 2140	Hvid Klit; Grå/grøn Klit; Klithede	Naturtype-bevarende pleje	Bekæmpelse af invasive arter	17	I 2013 blev EU LIFE projektet "Sårbar Natur langs Vestkysten" iværksat, hvilket muliggjorde det nye plejetiltag.

Generelle bemærkninger og konkrete erfaringer i forhold til 1. generations plejeplanlægning

Generelle bemærkninger

Det bemærkes at LIFE projekt har gjort det muligt i væsentligt større omfang end planlagt at fokusere på bekæmpelse af spredt opvækst af især bjergfyrr på de lysåbne naturtyper samt indlede en bekæmpelse af rynket rose (se under konkrete erfaringer). Derudover bemærkes det at der i Natura 2000 planen for 2015-2020 under generelle retningslinjer er anført et behov for dels at reducere udbredelsen af invasive arter samt sikre fri landskabsdynamik. Omfanget af invasive arter er reduceret betragteligt i perioden og adskillige vindbrud i klitterne har fået lov til at udvikle sig.

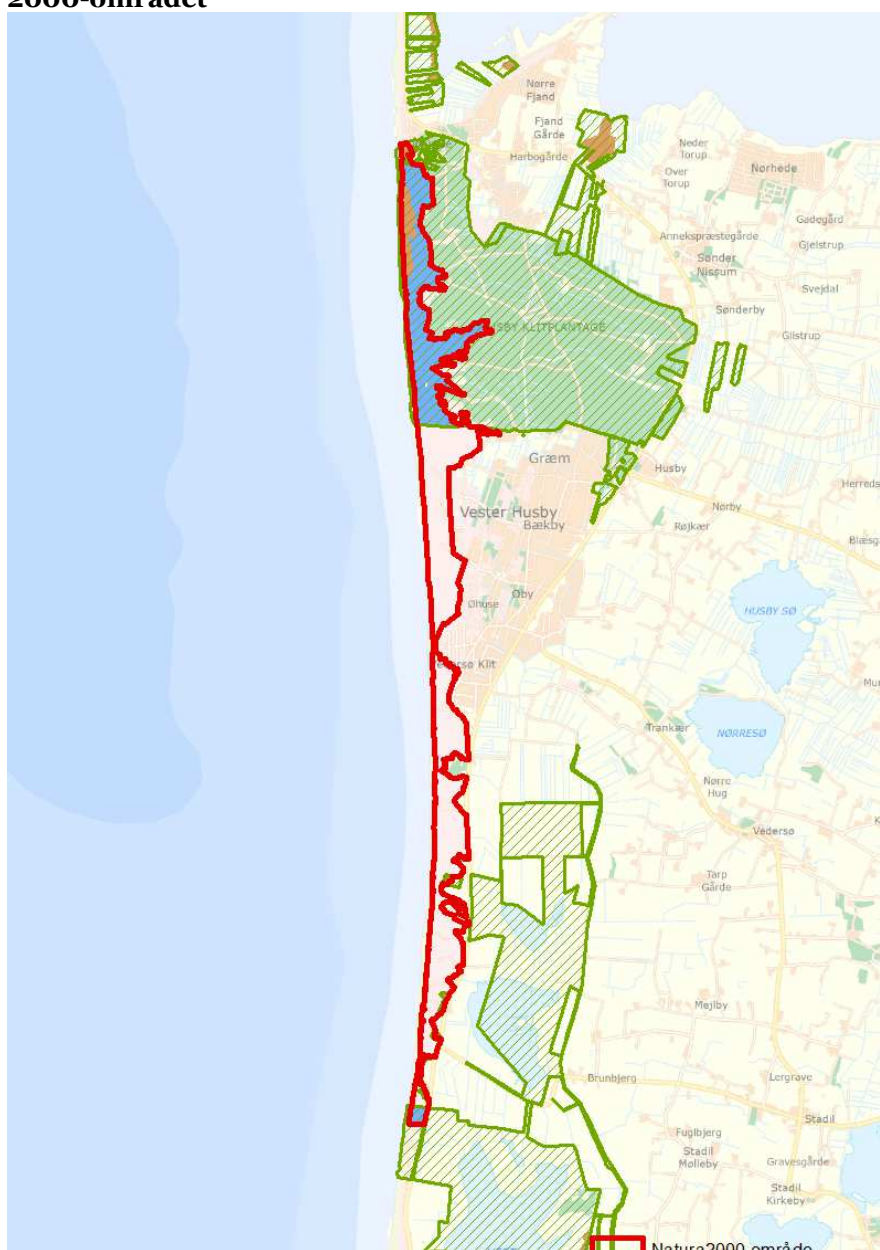
Konkrete erfaringer

I 2013 blev EU LIFE projektet "Sårbar Natur langs Vestkysten" iværksat. Projektet omfatter en række Natura 2000-områder langs den jyske vestkyst herunder N74, Husby Klit. Projektet muliggjorde en intensivering af indsatsen i forhold til rydning af opvækst (bekæmpelse af primært bjergfyrr og klitfyrr) samt bekæmpelse af den invasive art rynket rose. I forbindelse med dette projekt blev der i efteråret 2015 iværksat en bekæmpelse af rynket rose indenfor et område på ca. 17 ha, hvor der var kortlagt en forekomst af rynket rose på ca. 0,3 ha (ca. 50 buske). Alle buske blev knust og efterfølgende dækket med enten plastik eller ukrudtsdug. Materialerne blev fastholdt på arealet ved brug af sandsække. Det forventes at tildækningen skal vare 2-3 vækstsæsoner. Effekten på rynket rose af tildækningen følges og monitoreres indenfor rammerne af LIFE-projektet. Indenfor rammerne af LIFE projektet gennemføres der ligeledes græsning, opgravning samt fræsning af rynket rose – disse forskellige metoder (effektivitet og økonomi) afrapporteres ved afslutningen af projektet. Ligeledes blev der i efteråret 2015 foretaget rydning af spredt opvækst af primært bjergfyrr og klitfyrr på ca. 80 ha. I Plejeplanen for 2015-2020 var der kun planlagt bekæmpelse af invasive arter på 9 ha. LIFE projektet har også gjort det muligt at afsætte tid til et større målrettet rydningsprojekt. I juni 2015 fik Naturstyrelsen tilsagn om rydning af ca. 110 ha, hvoraf 55 ha befinder sig indenfor N2000 området. Arbejdet med denne rydning blev startet op i januar 2016.

4. Mål og plejetiltag

Figur 3: Oversigt over lysåbne naturtyper og planlagte indsatser i Natura 2000-området

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal
- Lysåbne habitatnaturtyper med planlagt indsats
- Lysåbne habitatnaturtyper uden planlagt indsats

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Bekæmpelse af invasive arter med fokus på arealer med en forekomst over 10 %
- Opmærksom på naturtypen enebærklit, som er i tilbagegang

Naturstyrelsen har i løbet af første planperiode gennemført en række indsatser målrettet ovenstående områdespecifikke retningslinjer. Disse indsatser fortsættes og intensiveres i 2. planperiode, eftersom større arealer med tilgroning af især bjergfyr og klitfyr ryddes og indsatsen med bekæmpelse af rynket rose udvides.

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens *mål* for de ovenstående lysåbne naturtyper i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype.

Desuden præsenteres de typer af *plejetiltag*, som Naturstyrelsen vil anvende på baggrund af Naturstyrelsens erfaringer og bedste viden om naturpleje, der blandt andet omtales i det vejledende indsatskatalog for N2000-plejeplanlægning for lysåbne naturtyper, Skov- og Naturstyrelsens Naturplejestrategi (1999), Naturstyrelsens plejebog om 'Græsning og høslæt i naturplejen', Naturstyrelsens plejebogsserie for henholdsvis overdrev, ferske enge, søer, strandenge, hede, mose, små vandhuller, Naturstyrelsens Naturportal samt erfaringer fra EU-LIFE Sårbar natur langs vestkysten.

På et areal kan der forekomme mere end én slags plejetiltag.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens vurdering af omfanget af de enkelte plejetiltag, der vil blive gennemført i plejeplanens periode. I naturplejearket der ligger som bilag til driftsplanen fremgår Naturstyrelsens vurdering af plejebehovet for de løbende samt enkeltstående plejetiltag, herunder med en angivelse af lokaliteten, en prioritering af tidsfølgen på plejetiltagene, naturtilstanden og plejebehovet.

Plejemål og plejetiltag for lysåbne naturtyper

Der vil på de lysåbne naturtyper i dette Natura 2000-område blive foretaget *løbende* pleje, med henblik på opretholdelse af naturtypen i form af henholdsvis bekæmpelse af invasive arter, bekæmpelse af problemarter, rydning af opvækst samt græsning, jf. nedenstående skema.

Der foretages endvidere *enkeltstående* indgreb i form af hegning og rydning af bevoksning på lysåbne arealer samt tiltag der forbedrer de hydrologiske forhold i området.

Tabel e: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Sikring af naturtypen	42,2
			Naturtypebevarende pleje	37,1
	2140	Klithede	Sikring af naturtypen	71,6
			Naturtypebevarende pleje	66,2
	2120	Hvid klit	Sikring af naturtypen	32,7
			Naturtypebevarende pleje	32,8
			Naturlig dynamik	19,9
	2110	Forklit	Sikring af naturtypen	0,8
			Naturlig dynamik	2,6
	2170	Grårisklit	Sikring af naturtypen	4,1
			Naturtypebevarende pleje	3,1
	2250	Enebærklit	Sikring af naturtypen	0,1
			Naturtypebevarende pleje	0,1
	2190	Klitlavning	Sikring af naturtypen	1,9
			Naturtypebevarende pleje	0,2

**Tabel f: Planlagte løbende plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper
Areal omfattet af indsatsen (ha)**

		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	3,0
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	36,7
			Rydning af opvækst	Eksisterende	25,2
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,5
			Græsning	Eksisterende	0,5
	2140	Klithede	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	1,8
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	51,0
			Rydning af opvækst	Eksisterende	33,6
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	10,9
			Græsning	Eksisterende	0,7
	2120	Hvid klit	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	17,3
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	15,5
			Græsning	Eksisterende	0,1
	2110	Forklit	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	2,6
	2170	Grårisklit	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,2
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	3,4
			Rydning af opvækst	Eksisterende	2,7
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,2
			Græsning	Eksisterende	0,0
	2250	Enebærklit	Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	0,1
			Rydning af opvækst	Eksisterende	0,1
	2190	Klitlavning	Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	1,8
			Rydning af opvækst	Eksisterende	1,8
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,1

I tabel f er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Tabel g: Planlagte enkeltstående plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper
Areal omfattet af indsatsen (ha)

		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Hegning	Eksisterende	0,5
			Rydning af bevoksning	Nyt	0,4
	2140	Klithede	Etablering af vandhuller/søer	Eksisterende	1,2
			Hegning	Eksisterende	0,7
			Rydning af bevoksning	Nyt	1,0
	2120	Hvid klit	Hegning	Eksisterende	0,1
	2170	Grårisklit	Hegning	Eksisterende	0,0

I tabel g er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper på styrelsens arealer forventes at medføre, at de i Natura 2000-planen udpegede naturtyper på sigt kan opnå en gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

- For naturtyper, der er vurderet til tilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper, der er vurderet til tilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres tilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås tilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N74, *Husby Klit*

Natura 2000-området består af et habitatområde. Mål og indsats for udpegningsgrundlaget for habitatområdet gælder kun for arealer inden for den pågældende udpegningsgrundlag. Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper: Hvid klit, grå/grøn klit, klithede. Natura 2000-planens målsætninger og indsatsprogram er væsentlige elementer i beskyttelsen af disse og af en generel sikring og forbedring af områdets naturværdier.

Området udgør en 14 km lang strækning langs den jyske vestkyst i området mellem Nissum Fjord og Vest Stadil Fjord. Husby Klit fremstår som et langstrakt og dynamisk bælte af kystklitformationer. Naturstyrelsen forvalter 171 ha i den nordlige del mellem kysten og Husby plantage.

Klitterne er stedvis under naturlig omdannelse på grund af havets erosion og vinden der omlejrer sandet, hvor dette er blottet. Området er karakteriseret ved forholdsvis store arealer af grå/grøn klit og klithede. Mosaikstruktur med flere klitnaturtyper blandet ind mellem hinanden er vidt udbredt i området. Natura 2000-området ligger i Holstebro og Ringkøbing-Skjern Kommuner og indenfor vanddistrikt Jylland og Fyn. En mere detaljeret områdebeskrivelse findes i basisanalysen.

Indsatsområdets områdespecifikke retningslinjer omhandler bekæmpelse af invasive arter på naturtyperne hvid klit, klithede, grårisklit og grå/grøn klit med fokus på arealer med en forekomst på over 10 % samt særlig opmærksomhed på enebærklit, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På SVANAs hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Tabel I: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		
	Naturtype	Total
2130	Grå/grøn klit	42,2
2140	Klithede	71,6
2250	Enebærklit	0,1
2190	Klitlavning	1,9
2120	Hvid klit	32,8
2110	Forklit	2,6
2170	Grårisklit	4,1
I alt		155,3

Indsats for de lysåbne naturtyper

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for de lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i 2 tabeller.

Table II: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Sikring af naturtypen	42,2
			Naturtypebevarende pleje	37,1
	2140	Klithede	Sikring af naturtypen	71,6
			Naturtypebevarende pleje	66,2
	2120	Hvid klit	Sikring af naturtypen	32,7
			Naturtypebevarende pleje	32,8
			Naturlig dynamik	19,9
	2110	Forklit	Sikring af naturtypen	0,8
			Naturlig dynamik	2,6
	2170	Grårisklit	Sikring af naturtypen	4,1
			Naturtypebevarende pleje	3,1
	2250	Enebærklit	Sikring af naturtypen	0,1
			Naturtypebevarende pleje	0,1
	2190	Klitlavning	Sikring af naturtypen	1,9
			Naturtypebevarende pleje	0,2

Tabel III: Planlagte løbende plejetiltag for lysåbne naturtyper
Areal omfattet af indsatsen (ha)

		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	3,0
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	36,7
			Rydning af opvækst	Eksisterende	25,2
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,5
			Græsning	Eksisterende	0,5
	2140	Klithede	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	1,8
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	51,0
			Rydning af opvækst	Eksisterende	33,6
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	10,9
			Græsning	Eksisterende	0,7
	2120	Hvid klit	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	17,3
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	15,5
			Græsning	Eksisterende	0,1
	2110	Forklit	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	2,6
	2170	Grårisklit	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,2
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	3,4
			Rydning af opvækst	Eksisterende	2,7
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,2
			Græsning	Eksisterende	0,0
	2250	Enebærklit	Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	0,1
			Rydning af opvækst	Eksisterende	0,1
	2190	Klitlavning	Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	1,8
			Rydning af opvækst	Eksisterende	1,8
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,1

Tabel IV: Planlagte enkeltstående plejetiltag for lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)				Omfattet af eksisterende planlægning	Total
	Naturtype	Plejetiltag			
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Hegning	Eksisterende	0,5
			Rydning af bevoksning	Nyt	0,4
	2140	Klithede	Etablering af vandhuller/søer	Eksisterende	1,2
			Hegning	Eksisterende	0,7
			Rydning af bevoksning	Nyt	1,0
	2120	Hvid klit	Hegning	Eksisterende	0,1
	2170	Grårisklit	Hegning	Eksisterende	0,0

I tabel III og IV er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at de i Natura 2000-planen udpegede naturtyper og arter på sigt kan opnå en gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Naturstyrelsen

Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl

www.nst.dk